

Sport voor allen

Heeft u een analyse waarom het met de KNS zo slecht gaat, 25% minder publiek?

"Het is niet mijn taak inhoudelijk tussen te komen." (Na aandringen) "Ik denk dat de keuze van de stukken en het geleverde prestatieniveau de verantwoordelijkheid zijn van de artistieke directeur. Daar hapert het bij de KNS: een gebrek aan motivatie. Ik heb Walter Tillemans in de Panorama-uitzending over cultuur horen zeggen: het is precies of we zitten hier met een administratie. We spelen een stuk, komen de mensen kijken 't is goed, komen ze niet kijken, ook goed. Wij doen bureaucratisch ons werk."

Is één van de mogelijkheden van de overheid om daar tegen in te gaan niet om bestaande initiatieven die alternatieven bieden, te steunen?

"Ik ben tegen elke monopolievorm. Nooit heeft de KNS zo goed gemarcheerd als in de tijd dat het moest optornen tegen het gezelschap van Joris Diels in de Arenberg-schouwburg. De twee zalen liepen vol en er werd kwaliteit gebracht. Omdat er concurrentie was."

"Van Elewijck, één van de vaders van het decreet, heeft in de Vlaamse Raad gezegd dat het een sociaal decreet is. Ik vind dat het een cultuurdecreet moet zijn. Het is toch niet de taak van de minister van cultuur te zorgen dat er geen

mensen worden afgedankt. Mijn taak is om voorwaarden te scheppen opdat er kwaliteit zou geleverd worden. En zonder elitaire cultuur is er geen cultuurbeleving mogelijk."

Wat bedoelt u met elitair?

"Er zou niet aan sport voor allen gedaan worden zonder topsport die stimulerend werkt op de jongeren. Er zijn nu in Vlaanderen talloze dansscholen, dat is toch allemaal het gevolg van het Ballet van Vlaanderen."

U bent het dus eens met Brinkman (minister van cultuur in Nederland) om topgroepen meer te steunen?

"Inderdaad, ik vind dat kwaliteit moet gesteund worden."

In Nederland werkt dat ook ideologisch: de eerste groep die Brinkman afschaft, is niet toevallig de linkse groep Proloog.

"Ik zou niet ideologisch te werk willen gaan. Wees gerust!"

Toch levert precies de Werkgroep Vormings-theater procentueel het meest in, ondanks de hoge eigen inkomsten.

"Het bijkrediet zal de mogelijkheid geven om bepaalde anomalieën recht te trekken."

Sponsoring

Het is tot nu toe niet gebleken dat de privé-sector geïnteresseerd is in het sponsoren van theater.

"In Vlaanderen niet."

Zelfs in de V.S. werkt het theatersysteem dan toch veel slechter dan wat hier de overheid doet.

"Subsidie heeft natuurlijk dit voordeel dat bij ons de prijs per plaats het goedkoopst is van de wereld. Want men zegt wel dat de bezoekers wegblijven omdat het inkomgeld te hoog is. Maar in Groot-Brittannië vraagt men drie keer zoveel. Misschien is de kwaliteit beter."

Toch nog even terug naar de V.S. Is het ook uw ideaal dat de privé-foundations in Vlaanderen het toneel zouden financieren?

"Wel ik ben niet afkerig van sponsoring."

Maar het gebeurt niet.

"We zijn ermee gestart om dat te doen aanvaarden. Het Festival van Vlaanderen heeft daar b.v. in grote mate een beroep op gedaan. En het eerste concert van de Filharmonie was i.s.m. Ford. Daar zijn een groot aantal mensen van dat bedrijf naar toe gegaan. Stel dat er daarvan één op tien de weg naar de concertzaal vindt. Via dit systeem van privé-sponsoring zullen we ook meer mensen aantrekken."

Wat mij intrigeert is hoe libertair Poma wel is. Want je kan natuurlijk naar de volledige afkalking van de staat gaan in deze sector. Is dat het ideaal?

"Als dat mogelijk is. Maar dat is niet zo, daar ben ik me van bewust. Om de eenvoudige reden dat het systeem waarin wij werken door RMZ e.d. de lonen zo hoog heeft gemaakt. En daardoor kunnen een aantal culturele sectoren niet self-supporting meer zijn. Dus moeten wij financieel steunen. Nu gebeurt dat door subsidies. Ik ben voorstander dat dat zou gebeuren door fiscale stimuli."

Wat bedoelt u daarmee?

"Belastingvermindering."

Hoe moet dat werken?

"Het subsidiëringssysteem is veel te ingewikkeld: eerst moeten criteria vastgelegd worden (gevaar van willekeur), dan moet er uitbetaald worden (met vertraging), dus moet men lenen, enz. Schaf dat allemaal af, of gedeeltelijk. En omgekeerd: de theaters betalen aan de overheid. Schaf dat ook af. Dan zullen we zien in hoever een evenwicht bereikt werd. Dat zou toch veel eenvoudiger zijn."

Ik kan er mij nog heel weinig bij voorstellen. Spreekt u over patronale bijdragen?

"Dat kan men uitstippelen."

Bedoelt u dat de theaters evenveel geven aan de staat als ze subsidie krijgen?

"Ik kan niet uit het hoofd zeggen of het een nuloperatie is. Veronderstel dat het theater nog altijd meer krijgt dan het geeft, dan kunnen we het verschil bijpassen."

Dat is op voorwaarde dat de theaters veel geven aan de overheid.

"Wel, dat zouden we ook eens kunnen laten berekenen."

Liberale ideeën vind ik prima. Maar de schrik slaat me om het hart als blijkt dat die liberale wegen nog niet berekend zijn. Is dat dan geen puur natte-vinger-werk?

"Er is nog een andere zaak: die fiscale stimuli zijn een materie die door de nationale regering beslist worden. Nu zitten we met een nationale regering voor de fiscale politiek, en de twee executieven voor het culturele."

"In feite hebt u gelijk wanneer u zegt dat hier nog altijd geen duidelijk beleid is, ook niet van liberale visie. Ik heb een toestand geërfd, het is zeer moeilijk daaraan te tornen. Maar ik wil starten met een nieuwe lei van zodra die adviescommissie in werking treedt."

Paul De Bruyne en Luk Van den Dries

